

Східна Словаччина у фотооб'єктиві

3 вересня 2025 р. в Словацько-українському культурному та інформаційному центрі в Пряшеві в рамках циклу «Мистецтво для всіх» була відкрита виставка фотографій Пряшівського краю. Куратор виставки Ладислав Цупер дав простір фотографам-професіоналам та фотографам-любителям, які відтворили життя людини і природи в Східній Словаччині, головним чином у Пряшівському краї.

Хоч декотрі з фотографів проживають за межами Пряшівського краю, проте радо повертаються в рідний край по джерело інспірації і повернення в світ, який навстіж відкриває простір для виявлення краси людини і природи в натуральному середовищі. Ладислав Цупер представив окремих фотографів, але й сам зізнався, що для нього означає фотографія, що фіксує хвилину як художню модель часопростору. На виставці глядачі мають можливість побачити фотографії 13 авторів, зокрема це Маріан Мигалчин, Мілан Калявський, Ігор Дем'ян, Владимир Коллар, Мирослав Костельник, Густав Крайчі, Ян Майгер, Станіслав

Марцинек, Ян Маріан Маргулик, Магдалена Гайдошова, Франтішек Крайняк, Штефан Кекелі, Ладислав Цупер. Хоч не всі фотографії могли взяти участь у відкритті виставки, проте радує, що приносять глядачам погляд на людину і природу в широкому спектрі бачення світу навколо нас. Не залишився боржником перед глядачами ні сам Ладислав Цупер, який постійно знаходить силу та енергію для підготовки і проведення таких і подібних виставок фотографій і художніх картин не лише в Пряшеві, але і в окремих картинних галереях і музеях Пряшівського і Кошицького краю.

-мі-

Виставку відкрив і привітав авторів фотографій і глядачів голова ЦР СРУСР Павло Богдан.

Авторів фотографій представив куратор виставки Ладислав Цупер.

Спільне фото авторів фотографій і частини глядачів.

Словаччина підтримує членство України в ЄС

«Верховина», готельний спа-курорт над Ужгородом, у п'ятницю, 5 вересня 2025 року, став місцем зустрічі прем'єр-міністра Роберта Фіцо з українським президентом Володимиром Зеленським.

Зеленський назвав перемовини змістовними та зазначив, що на Закарпатті «обговорили ключові теми – те, що принципово для України, і те, що принципово для Словаччини».

Зокрема, питання енергетичної незалежності Європи.

«У російської нафти, як і в російського газу, немає майбутнього», – заявив Зеленський.

«Ми готові забезпечувати енергостабільність для Словаччини, для інших партнерів, і мати спільні проекти. У нас тільки один принцип – це не російські енергоресурси», – додав президент.

«Україна відповідає на російські удари по наших енергооб'єктах і буде відповідати. Але ми дуже хочемо, щоб війна ця закінчилась», – сказав президент.

Він розповів Фіцові про своє спілкування з Трампом та роботу з лідерами Коаліції охочих – «для наближення миру й гарантування безпеки України, про безпекову архітектуру для Європи».

Зеленський розповів, що під час зустрічі обговорювали питання безпечових гарантій для країни, і зазначив, що Словаччина «відкрита до діалогу в цьому питанні».

«Так само важливо, щоб двостороння співпраця в економічних, енергетичних та інфраструктурних питаннях тут, у нашому регіоні, зміцнювала

наші народи», – також зазначив Зеленський.

Своєю чергою, Роберт Фіцо на пресконференції після зустрічі заявив, що хоча в Україні та Словаччині різні погляди на деякі питання, він прагне, щоб «були хороші, дружні відносини між країнами».

Він також зазначив, що хоча Словаччина не може відігравати велику роль у гарантіях безпеки для України, але вона підтримує «всі ініціативи, які можуть призвести до настання миру».

Фіцо побажав Україні «хорошої європейської перспективи» та запропонував Зеленському поділитися досвідом щодо вступу до Євросоюзу.

«Хороші, дружні взаємини між країнами, справедливий, справедливий мир і європейська перспектива – це моменти, які ми хочемо побажати у рамках наших взаємин», – зазначив словацький прем'єр.

Він також подякував Зеленському за «розлогі дискусії на тему енергетики, де в нас дійсно досить відрізняються точки зору».

Притім Словаччина та Угорщина залишилися самотніми у питанні російських енергоносіїв.

Р. Фіцо запропонував провести спільні переговори урядів Словаччини та України 20 жовтня 2025 р. у Словаччині.

-р-

ПРЯМЕ ЗАЛІЗНИЧНЕ СПОЛУЧЕННЯ БРАТИСЛАВА – УЖГОРОД

Це стало можливим завдяки новій 22-кілометровій ділянці колії зі стандартною європейською колією між станціями Чоп і Ужгород. Залізнична компанія Словаччина (ZSSK) у співпраці з Українськими залізницями з п'ятниці (12. 9.) запускає пряме залізничне сполучення з Братислави до Ужгорода без необхідності пересадки. Це стало можливим завдяки новій 22-кілометровій ділянці колії зі стандартною європейською шириною між станціями Чоп і Ужгород. На станції Чоп залишається можливість пересадки на/з нічного поїзда українсько-го перевізника до/з Києва.

За даними ZSSK, це перший функціональний приклад поступової перебудови стратегічних ділянок українських залізниць на європейську колію, що фінансується також за рахунок коштів Європейського Союзу. Підключення Ужгорода дозволить здійснювати пряме сполучення поїздів між ЄС і Західною Україною без необхідності пересадки в Чопі.

Нове сполучення між Словаччиною та Україною

«Зв'язок з Україною становить важливу частину міжнародних перевезень і з року в рік користується популярністю серед пасажирів. Розширення сполучення до Ужгорода є логічним кроком після запуску нової лінії Чоп – Ужгород. Це

історична нагода наблизити Словаччину та Європейський Союз до жителів Закарпатської області», – зазначив генеральний директор ZSSK Петер Гелекса.

У урочистому відкритті лінії взяли участь представники ZSSK, Міністерства громадського та територіального розвитку України, Українських залізниць, Європейської комісії, Європейського інвестиційного банку, а також представники залізниць Польщі та Угорщини. Значення проекту підкреслив і президент України Володимир Зеленський.

Прямі вагони та обов'язкові місця

Нове сполучення використовує два прямі вагони поїзда

Ех 617 Tatran з Братислави, які в Кошицях приєднуються до міждержавного експресу R 964 Закарпаття, що прямує через Чоп до Ужгорода. У зворотному напрямку вагони з R 961 Закарпаття в Кошиці приєднуються до поїзда Ех 618 Tatran до Братислави. Усі міжнародні сполучення будуть обов'язково з місцями.

Словацька залізниця повідомила, що за перші сім місяців 2025 року вона перевезла на лініях до України приблизно 65 тисяч пасажирів. Зв'язком з пересадкою в Чопі на український нічний поїзд до Києва скористалися 30 тисяч пасажирів. Цей зв'язок буде збережено і надалі.

-р-

Дж.: ZSSK

Підготовка фестивалів

У середу, 3 вересня 2025 р. в Пряшеві відбулось чергове засідання Президії Центральної ради СРУСР. Президія взяла до відома інформацію про діяльність керівництва ЦР СРУСР, інформацію про фінансово-економічне забезпечення діяльності СРУСР, а також схвалила програмно-організаційне забезпечення 33-го Фестивалю духовної пісні, який відбудеться 4. – 5. 10. 2025 р. в Снині та 51-го огляду народних пісень «Маковицька струна», який відбудеться 22. 11. 2025 р. в Бардіїві та 23. 11. 2025 р. в Пряшеві.

-мі-

75-річчя українського письменника Словаччини Івана Яцканина відзначили і українські письменники Закарпаття. Ця імпреза відбулася у Народному літературному музеї Закарпаття в Ужгороді.

День Незалежності України відсвяткували у Кошицях

27 серпня 2025 року в Кошицях у саду Будинку Святого Лазаря відбулося святкування Дня Незалежності України, яке організувала Греко-католицька єпархіальна благодійна організація. У зустрічі взяло участь багато Українців, які знайшли тимчасовий прихисток у Словаччині, та друзі України. Для багатьох це було не просто свято, а нагода відчувати себе вдома, навіть перебуваючи далеко від рідної землі.

День Незалежності для Українців — це символ свободи, гідності й непохитності. Навіть за кордоном Українці зберігають свою ідентичність, традиції та рідну мову. Саме це стало лейтмотивом події, яка об'єднала людей у теплій, домашній атмосфері.

їнська держава. Після цього гості взяли участь у майстер-класі з петриківського розпису, яскраві орнаменти якого стали символом пам'яті й надії. Волонтер, український студент виконав на сопілці улюблену українську пісню «Рідна мати моя». Приємну атмосферу доповнювали україн-

Мгр. Людмила Гар'янська, яка спілкувалася з учасниками зустрічі, збираючи їхні історії та враження. Її репортаж спрямований на краще розуміння життя й культури української громади.

Після офіційної частини гості мали можливість неформального спілкування за спільним столом та могли пригоститися українськими народними стравами. Спільна трапеза стала завершальним акордом дня та символом єдності й підтримки Українців, які були вимушені залишити свої домівки через війну. Такі зустрічі важливі не лише як нагадування про історію України та її непростий шлях до Незалежності, як взаємна підтримка один одного та створюють простір, де Українці відчують тепло, турботу, захист та єдність, а також сприяють інтегруванню та соціалізації до словацького суспільства.

Організатори дякують усім гостям та працівникам Греко-католицької благодійної організації в місті Кошиці, хто долучився до святкування та організації Дня Незалежності України й допомагає зберігати український дух, єдність та культурну спадщину.

Катерина ВОЛОШИНА, працівниця Греко-католицької благодійної організації в місті Кошиці.

Учасники зустрічі до Дня Незалежності України

Текст високої емотивності

Внеском у розвиток українсько-словацьких та словацько-українських літературних відносин, безперечно, є і серія видання «Між Карпатами і Татрами».

Черговий 43-й випуск знайомить читача з творчістю словацького письменника Івана Горвата (1904-1960), надрукувавши його оповідання «Людина на вулиці» у перекладі Івана Яцканина. Замість передмови у випуску є інтерв'ю Тетяни Ліхтей (доцент Ужгородського національного університету, засновник серії «Між Карпатами і Татрами»), в якому веде розмову з перекладачем І. Яцканином про складову його творчого доробку – художній переклад.

Що знає наш читач про Івана Горвата? Цей прозаїк є яскравим представником словацької міжвоєнної літератури. Своєю творчістю реагував на новітні європейські літературні тренди, процеси. Дебютував збіркою оповідань «Мозаїка життя і снів». Вирішальною у його творчому зростанні була книга «Людина на вулиці» (1928), в якій намагав-

ся реалізувати естетичні набутки модерної літератури ХХ століття. Його тексти характеризує висока емотивність, поетичність, ліризм. Вони розкривають сенс людського життя, але і його складнощі. (яф)

Вітальне слово виголосила директорка Греко-католицької єпархіальної благодійної організації в м. Кошиці Мгр. А. Іванкова

Святкова програма розпочалася з читання поезії Тараса Шевченка «Заповіт», Лесі Українки та сучасних українських авторів. Також присутні разом створили карту України, на якій символічно відобразили міста та області свого походження, далі під час проведення вікторини згадали найважливіші історичні, культурні та наукові події, якими відома та славиться Укра-

ські народні та сучасні пісні, які разом співали всі присутні.

Учасників привітала директорка Греко-католицької єпархіальної благодійної організації у Кошицях Мгр. Анна Іванкова. Вона нагадала, що від початку війни організація надає всебічну допомогу біженцям з України та реалізує проекти на їх підтримку. На святкуванні була присутня й редакторка радіо «Патрія»

Його життєвий шлях детально описаний в автобіографічній книзі Хроніка політичного в'язня № 2А-424, але Музично-драматичний ансамбль Тараса Шевченка в Братиславі (далі Шевченківці) з задоволенням коротко нагадає найважливіші етапи його багатого та змістовного життя.

Левко Довгович народився 29 вересня 1935 року в Ужгороді, в родині греко-католицького священника. Вже як 14-літня дитина брав участь у групі, що розповсюджувала листівки «Смерть Сталіну!» і «Смерть комунізму!», за що його заарештували і засудили у малолітній колонії на 10 років таборів за «український націоналізм». За спробу втечі з концетраційного табору Архангельським обласним судом був засуджений на дальших 10 років; восени 1953 року, за активну участь в страйку політичних в'язнів на Воркуті засудили його в Москві на кару смерті, але через те, що йому ще не сповнилося 18 років, кару смерті замінили на 10 років суворих таборів і рік строгої тюрми. Після шести з половиною років, проведених в різних в'язницях та концетраційних таборах Радянського Союзу, був звільнений з двостороннім туберкульозом легень. Але пан Левко, зрозуміло, лишився і після звільнення, так би мовити, «ворожою» та підконтрольною людиною аж до 1989 року.

Попри всі життєві перешкоди, він невтомно жертвував праці для української національної меншини та своєму найбільшому гобі - музиці.

Вже як в'язень був керівником чоловічого хору та камерного оркестру ув'язнених, а музика його супроводила ціле життя, де б він не був і що б не робив. Напевно, саме музика та українська пісня допомогли йому вижити та дожити до цього благословенного віку.

Музично-драматичний ансамбль Тараса Шевченка вітає Левка Довговича з 90-річчям від дня народження

Можна сміливо сказати, що мало хто з особистостей Словаччини зробив такий вагомий внесок у культурне та суспільне життя українців та української національної меншини, як Левко Довгович.

Після звільнення навесні 1957 року емігрував в тодішню Чехословаччину, де допоміг Ользі Дутко та дальшим патріотам відновити діяльність Українського хору в Празі. У 1959 році заочно закінчив хормейстерські курси в Празькій консерваторії, а у 1974 році закінчив заочно студії української мови та історії на Філософському факультеті Карлового університету в Празі.

Певний час, від 1962 до 1965 року, працював у Піддуклянському українському народному ансамблі, який був мистецьким колективом при Українському національному театрі в Пряшеві. В 1965 році перейшов працювати в Окружний комітет Культурного союзу українських трудящих (ОК КСУТ) в Пряшеві референтом для колективів народної художньої самодіяльності Пряшівщини та завідувачим Українським клубом у Пряшеві, де проводив широкоспектральну роботу з українською шкільною молоддю і де заснував успішний і відомий молодіжний ансамбль «Весна», який діяв до 1971 року. Паралельно у 1967 році заснував у Кошицях український хор «Ластівка» та український аматорський драматичний гурток «Думка».

Після окупації Чехословаччини військами Варшавського пакту у 1968 році, в рамках «нормалізації» політичного життя, Левко Довгович в 1971 році був звільнений з роботи під приводом, що «ідеологічно негативно діяв на молодь і виховував молодь в націоналістичному дусі». Йому було заборонено

15 років працювати у культурній сфері української нацменшини та в шкільництві. Його звільненням з роботи часом перестали працювати і ансамбль «Весна», і хор «Ластівка».

Аж у 1985 році йому було дозволено працювати з українськими колективами, що відразу використав і в тому ж році заснував у Кошицях Український народний аматорський хор «Карпати». Цього року цей успішний колектив відзначає неймовірних 40 років своєї діяльності.

У 1991 році з своєю, не менш активною дружиною Оленою та синами Святославом, Ігорем і Романом та дальшими активістами відновив у Словаччині діяльність української молодіжної організації «ПЛАСТ», під егідою якого організуються дуже улюблені Літні табори та школи українознавства, в цьому році

здійснився їх ювілейний 30-тий річник, працюють пластові гуртки в Кошицях і Братиславі та організуються по сьогодні міжнародні зимові та літні зустрічі пластунів з цілої Європи.

Від 1994-го до 1997 року Левко Довгович був першим заступником Президента Європейського конгресу українців (ЕКУ) та Віцепрезидентом Світового конгресу Українців, а від 1997 аж до 2005 року Президентом ЕКУ. Від 2001 року до 2005 він був членом Президії Української всесвітньої координаційної ради в Києві.

Багаторічна невтомна праця Левка Довговича не залишилася непоміченою державними органами як Словаччини, так і України, а також громадськими ініціативами та об'єднаннями. Його було нагороджено кількома українськими орденами і медалями, а саме Орденом «За заслуги» III ступеня, Орденом «Хрест звитяги», «Заслужений діяч мистецтв України», а також в 2020 році став лауреатом «Премії Пам'яті народу» від громадського об'єднання Чехії та Словаччини «Пост-Беллум», а в 2023 році отримав звання «Ветеран антикомуністичної боротьби».

Музично-драматичний ансамбль Тараса Шевченка в Братиславі разом з хором «Карпати» є одними з найдовше діючими українськими аматорськими колективами Словаччини, тому їхня співпраця в галузі культури є більш як зрозумілою та самоочевидною.

Так було вже під час заснуван-

ня братиславського ансамблю співпрацю пана Левка з його засновником Юрієм Августинином Шерегієм, але і посередництвом його членів Михайла Калиняка та Марії Рибак, які з паном Левком вже співпрацювали як студенти в Пряшеві і які згодом переїхали студіювати в Братиславу і тут включилися в діяльність Шевченківців. Хоча братиславський ансамбль на 15 років старший за хор «Карпати», він завжди з повагою приймав цінні поради досвідченого диригента Левка Довговича, обидва колективи всіляко підтримували один одного та продовжують робити це й донині. Прикладом цього є гостьовий виступ хору «Карпати» на 50-річчя Музично-драматичного ансамблю імені Тараса Шевченка у 2022 році, а цього року декілька членів братиславського ансамблю прийме участь у святкуванні 90-річчя Левка Довговича та 40-ої річниці хору «Карпати».

Керівництво братиславського ансамблю висловлює Левкові Довговичу з нагоди його ювілею низький уклін за ту складну життєву дорогу, по якій він пройшов надзвичайно гідно, будучи учасником історичних подій, і невтомно, практично до сьогодні, працюючи на благо майбутнього покоління, адже від нього залежить, чи збережеться та буде розширюватися багата культурна спадщина наших предків.

Нехай професіоналізм, життєві знання, досвід і невтомна праця ювіляра надалі сприяють зміцненню національної свідомості української національної меншини в Словаччині.

На МНОГАЯ І БЛАГАЯ ЛІТА, шановний пане Левко Довгович, від Музично-драматичного ансамблю Тараса Шевченка в Братиславі!

Керівництво ансамблю

Принижений і висміяний за свою відданість православ'ю

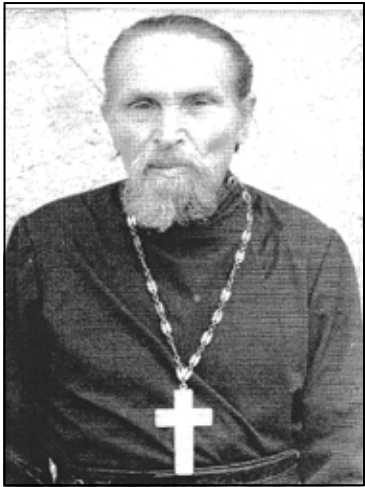
Коли я взяв участь у святій літургії 19 серпня на горі Горб в Улицькому Кривому, в день Преображення Господнього, то разом з понад 300 віруючими відчув велику духовну силу, яку щороку отець ігумен Ігнатій своїми молитвами до Господа Бога приносить на це святе місце, яке він сам своїми руками побудував за свого земного життя. Тоді я згадав слова одного православного священника, який розповів мені, що отцю Михалу Грустичу приснився сон, в якому він молився до покійного отця Ігнатія. Той з'явився йому уві сні і сказав: «Отче, чому ти молишся до мене, мертвого, коли я живий». Тоді я також відчув присутність отця Ігнатія, з яким я провів своє дитинство і юнацькі роки.

Отець Ігнатій протягом усього свого земного життя був великим страждальцем, багато разів його принижували і висміювали за його переконання, віру і відданість православі, часто його не розуміли віруючі, не кажучи вже про представників партійної і державної влади. Він ні на кого не гнівався, нікому не мстився, а постійно просив Господа Бога пробачити їм, бо вони не знають, що чинять. Він вів суворе аскетичне життя, строго дотримувався своїх чернечих правил, постився, любив допомагати іншим, молився за здоров'я і спасіння своїх братів і сестер у вірі, всім своїм тілом і душею брав участь у відновленні святого православ'я на Землі та Шаріші, свідченням чого є і святий хрест у селі Тибава.

Коли я замислився над отцем Ігнатієм, мені на думку спали спогади, які висловив дев'ять років тому в цьому священному місці владика Ростислав: «Тому я дозволяю собі сказати, що отця Ігнатія можна віднести до святих, але й до христослівних юродивих. Мудрі й сильні сього світу вважали його юродивим, психічно хворим, і то тільки через любов до Ісуса Христа і Його Церкви. І ця любов навіть після майже сорока років привела нас усіх на це святе місце і буде приводити ще й через тисячу років» (Ігумен Ignatij – služobník Boží, 1899-1976, str. 5, vydala MRPC na Slovensku v Prešove).

Якби кожен духовний, кожен священник, кожен віруючий слухав і виконував святе Євангеліє нашого Господа Ісуса Христа так, як ігумен Ігнатій, ми б пережили величезне поширення добра і любові між людьми і народами. Бо кожне страждання, кожен біль він сприймав як посла-

ний Богом, не лаявся, не нарікав, не шукав причин в інших, а лише в собі самому. Він був чесним і доброзичливим, поблажливим, ніжним і смиренным. Господь Бог наділив його мудрістю і любов'ю. Тому він заслуговує на нашу повагу і захоплення.

Наступного року, 24 жовтня, виповниться 50 років з того часу, як після глибокої і щирої молитви отець ігумен Ігнатій віддав свою душу Господу Богу. Багато присутніх вірян, які були на святій літургії з усіх кутків східної Словаччини, з Ублі, Кошиць, Меджилаборець, Свидника, Бардієва, навіть були там і номерні знаки автомобілів з Чехії та з-за кордону, питали мене, чи не знаю я щось про стан канонізації ігумена Ігнатія. Я пообіцяв їм, що поговорю про це з ієрархами Церкви. Коли римо-католицька церква канонізувала свого папу Івана Павла II, вона зробила все можливе, щоб знайти хоча б одне чудо, яке здійснив згаданий папа. І знайшла: своїми молитвами він зці-

лив одну жінку. У порівнянні з тим, скільки людей зцілив Ісус Христос, скільки людей позбулися диявольських спокус, коли за них молився отець Ігнатій, важко підрахувати. І те, що в найважчих для православ'я умовах він зумів відродити православ'я, чи не був отець Ігнатій святою людиною, чи не заслуговує він на канонізацію нашою Православною Церквою? У кожній церковній громаді, де він з'являвся, діяв не тільки як духовний наставник, але й як великий місіонер. Він сміливо проповідував істину Євангелія Христового, безстрашно боровся проти ересі, що з'являлася під впливом уніонізму. Терпіння, з яким він зносив кривди, наклепи, засудження, приниження, страждання, дивувало багатьох. Але отець Ігнатій, постійно думаючи про Ісуса Христа, не звертав на це уваги, а лише молився до Господа Бога за людей, які все це йому заподіювали, і просив всемогутнього Отця: «Отче, прости їм, бо вони не знають, що чинять!» З покірністю він звертався до Ісуса Христа: «Господи Ісусе Христе, Сине Божий, помилуй мене грішного!»

Тому і ми, шануючи пам'ять отця ігумена Ігнатія, згадаймо його вчинки і прояви істинної віри, не даймо себе обдурити в цьому грішному світі диявольськими спокусами, так як не дав себе обдурити преподобний отець ігумен Ігнатій.

Наша Православна Церква мала велике щастя, що на своїй території мала таку видатну людину, як ігумен Ігнатій. Те, що він посіяв, ми пожинаємо сьогодні. Тому гідно підготуємося до дня, коли пригадаємо 50 років від його відходу у вічність.

Петро БЕГЕНІ.

КАЛЕНДАР

1.10.1835 р. - народився у місті Яворові на Львівщині український флорист, ботанік-географ, дослідник рослинного світу Карпат Остап Волощак (190). Помер 10.7.1918 р. у Відні.
2.10.1865 р. - народився український композитор і хоровий диригент Денис Січинський (160). Помер 6.6.1909 р.
3.10.1930 р. - помер у Буківцях Стропківського округу педагог Іван Полівка (95). Народився 12.2.1866 р. в Березниці Стропківського округу.
5.10.1830 р. - народився в сім'ї лісника-переселенця зі Словаччини правник, археолог, історик Закарпаття Тиводар Легоцький (195). На основі археологічних пам'яток довів, що слов'яни розселилися у Тисо-Дунайській низовині ще до приходу сюди угорців. Досліджував історію Закарпаття від найдавніших часів до початку XX століття.
5.10.1930 р. - народився український льотчик-космонавт Павло Попович (95). Помер 29.9.2009 р.
8.10.1910 р. - народився в Крайній Порубці Свидницького округу педагог Теодор Дерцьо (115). Помер 8.7.2007 р.
9.10.1955 р. - помер закарпатський український політичний і культурний діяч, організатор Хустської Народної Ради 1919 р., міністр фінансів і комунікацій Карпатської України Олій Бращайко (70). Народився 19.4.1879 р. в с. Глибоке на Ужгородщині.
10.10.1825 р. - помер український композитор, співак і диригент Дмитро Боршнякський (200). Народився 28.10.1751 р. в Глухові.
10.10.1920 р. - народився хореограф, колишній методист ЦК КСУТ Юрій Прохазка (105).
11.10.1900 р. - народився церковний та культурно-освітній діяч, архимандрит монастиря в Ладомирові Свидницького округу Сава (Костянтин Струве) (125).
11.10.1935 р. - народився в Дрениці Сабіньського округу журналіст, колишній голова Центральної ради СРУСР Віктор Коваль (90). Помер 20.6.2022 р.
14.10.1855 р. - народився історик, етнограф, церковний та громадський діяч Юрій-Калман Жаткович (170).

15.10.1950 р. - розпочав свою діяльність Православний богословський факультет в Пряшеві (75).
16.10.1785 р. - народився в Блажові художник, іконописець Михайло Манкович (240). Помер 21.10.1853 р. в Ужгороді.
17.10.1940 р. - народився в Стащині Снинського округу педагог, громадський діяч Ян Прислупський (85).
18.10.1945 р. - засновано Ужгородський державний університет (нині Ужгородський національний університет) (80).
18.10.1950 р. - народився у Видрані Меджилабського округу журналіст, громадський діяч, голова ЦР СРУСР Павло Богдан (75).
19.10.1910 р. - народився в Іванівцях Мукачівського району Закарпатської області України український живописець Федір Манайло (115).
19.10.1975 р. - помер видатний закарпатський український художник Йосип Бокшай (50). Народився 2.10.1891 р. в Кобилицькій Полянці на Рахівщині.
21.10.1750 р. - народився словацький письменник Юрай Фандлі (275).
22.10.1835 р. - був вбитий керівник боротьби українського селянства проти кріпацтва Устим Кармалюк (190). Народився 10.3.1787 р.
22.10.1930 р. - народився в Машківцях Гуменського округу церковний та громадський діяч Михайло Олекса (95).
23.10.1930 р. - народився в Прикрій Свидницького округу мовознавець доц. Михайло Бліха, канд. наук (95).
26.10.1465 р. - спалахнуло селянське антифеодалне заворушення на Земпліні (560).
27.10.1745 р. - народився український композитор, диригент, співак, класик європейської музики Максим Березовський (280). Помер 2.4.1777 р.
27.10.1955 р. - народився в Бардієві МУД-р Борис Ганущак, приматор міста Бардієва (70).
28.10.1915 р. - помер письменник, юрист Михайло Чабиняк (110). Народився 11.10.1867 р. в Габурі Меджилабського округу.
29.10.1815 р. - народився словацький політичний діяч, вождь національного і соціального руху, мовознавець, філософ і публіцист Людовіт Штур (210).

КНЯЗЬ КОРЯТОВИЧ: ЛЕГЕНДИ І ФАКТИ (1)

Ходжу по руїнах Слави,
Тихо, сумно, всьо мовчить...
О, скажіть, давні ярки,
Корятович де лежить.
(Василь Гренджа-Донський
"В Мукачівськiм замку")

Поетика легенд

Описуючи усну народну творчість українців Карпат, часто зустрічався із легендами: про утворення Синевирського озера із народних сліз, про привид замурованої у стіну Ужгородського замку дівчини, про відбиток долоні Довбуша на камені біля криниці... Легендами називають такі народні оповіді, у яких реальність оповита казковістю, фантастикою.

Про Мукачівський замок опубліковано (див.: "Черлений кантар", Ужгород, 1991, с. 7) таку оповідь: «Кажуть старі люди, що Мукачівський замок був побудований ще за панщини на теперішній горі Ловачі коло Мукачеве, за рікою Латорицею. І було так чи ні, лиш раз сталося, що зібралися чорти і перенесли замок з частиною гори через Латорицю і поклали коло сіл Підгород і Палати, де він і зараз є».

Так само оповідається про гору Капуну біля Руського Поля (Тячівщина) та Снинський камінь на Пряшівщині: де кукурікання півнів захопило чортів із незвичним вантажем, там вони його й опустили.

Гора біля Мукачеве, на якій збудовано замок, розбухала фантазію навколишніх жителів для витворення ще одної легенди про те, що гору насипано людьми за велінням жорстокого князя-чужоземця: «А князь цей був жорстокий. Він задумав збудувати замок, який стояв би

на єдиній горі серед рівнини і був би з усіх боків неприступним. А такої гори поблизу не було. І ось він наказав своїм підвладним насипати на рівнині гору. Тисячі возів тисячу днів возили землю й насипали гору, аж поки не досягла потрібної князеві височини. А потім збудували на ній замок - міцну, неприступну фортецю. Але це все коштувало людям багато сліз, кривавого поту, тяжких страждань і мук. Через це і назвали люди це місто Мукачевом».

(«Легенди Карпат», Ужгород, 1968, с. 108)

Казкар Василь Королович із Страбичова (недалеко від Мукачеве) це будівництво пов'язує з іменем князя Федора Корятовича: «Як татари пішли із цих місць, король Бейла почав кликати-запрошувати людей з інших земель. Запросив він руського князя Корятовича. А Корятович привів із собою сорок тисяч людей.

На високій горі Корятович почав будувати замок. А робота була кривава - навозити і наносити на таку стрімку гору каміння. Від тієї муки всю місцевість навколо замку назвали Мукачевим».

(«Ходили опришки», Ужгород, 1983, с. 32)

Казкар традиційний сюжет про походження назви Мукачеве інтерпретує в історичному контексті, допускаючи анахронізми: угорський король Бейла IV був на троні у 1235-1270 роках, а Федір Корятович був володарем Мукачівського замку у другій половині XIV століття. Є ще одне зауваження до топонімічного переказу Василя Короловича: у літописі «Діяння угорців», написане якого невідомим автором - Ано-

німом - датується кінцем XII - початком XIII століть, зафіксовано угорський переказ про Мукачево часів приходу сюди орд Альмоша й Арпада (896 рік). Михайло Лучкай,

знаючи про цей переказ, у «Історії карпатських русинів» (т. 2, гл. 1) зауважив про Замкову гору на лівому березі Латориці, що вона «не створена людським мистецтвом, а є витвором природи». Він цитує цей переказ в інтерпретації Балайті: «Арпад розташував біля Серенча намет. Коли прибули сюди на зміну іншим ті, що були зайняті на будівництві мукачівського замку, і на запитання про умови під час будівництва, тому що каміння, дерево то інше змушені були носити на вершину гори з великими труднощами на власних плечах, так відповіли: "Най береже Бог і наших ворогів від такого міста, це місто надміру трудове ("мункаш)". Звідси пішла по традиції і назва міста і замку: Мункаш або Мункач».

Розповідь Балайті прискіпли-

вий історик-краєзнавець назвав «неймовірною», а у примітці зауважив: «Балайті розповідає таке, щоб зменшити славу Федора Корятовича у заснуванні Мукачівського замку. Становище угорців не сприяло тому, щоб вони розпочинали будівництво фортеці, не маючи майстрів, знаряддя та зовнішньої безпеки».

Така вже специфіка фольклорних творів, що в них реальне переплітається із вигаданим, казковим. Це стосується усної традиції не тільки про часи легендарного Латорця, але і про часи історичного Федора Корятовича. Про останнього у нашому краї побутують два сюжети: як чорт допоміг Корятовичу викопати колодязь у Мукачівському замку і як Корятович на місці перемоги над шарканню збудував монастир. Сюжети настільки казкові, що усі підстави розглядати їх у жанровій системі легенд, а не переказів. Перший сюжет опубліковано у книзі А. Хустського (О. Маркуша) «Старинні замки Подкарпаття» (Ужгород, 1943). Правда, ім'я Корятовича тут не згадується - домовляється з чортом про допомогу «пан замку». Ще один варіант оповіді про колодязь у Мукачівському замку почув я від батька. Прочитую лише другу частину легенди (за книгою «Як то давно було», Ужгород, 2003):

«...Пішли землекопи, розповіли про все князю. Схилився він над ямою і звідусь:

- А кілька, нечистий, треба тобі заплатити?
- Два міхи золота! - каже чорт.

- Добре. Будеш мати два міхи золота.

Взявся чорт за роботу. Гриміло, тріщало у ямі всю ніч. А на другий день в колодязі заблищала вода. Загойкав чорт із колодязя:

- Князю! Неси платню!
- Туй маеш! - верз Корятович у колодязь маленькі, як мізинці, мішуки із золотом.

Завив чорт від злості. Кажуть, що і тепер чути його сердитий голос із колодязя».

Казкових сюжетів про те, як людина зуміла перехитрити чорта, записано на Закарпатті багато. Деякі із них опубліковано у книзі «Біля райських воріт» (Ужгород, 1980) у розділі «Не такий чорт страшний, як його малюють». Оповідь про Корятовича і чорта оригінальна, бо легендарну подію витлумачує у контексті історії Закарпаття. Так саме історичного князя зроблено героєм казкового сюжету, записаного учнем Берегівської гімназії Іваном Медведем у Бобовищі на Мукачівщині. Цю оповідь опублікував Корній Заклинський у збірці «Народні оповідання про давнину» (Кошиці, 1925): «Князь Корятович одного разу пішов на полювання на гору Черник. У лісі йому з'явився великий шаркань (змій) з дванадцятьма головами і багатьма крилами. Шаркань хотів Корятовича з'їсти, сапаючи на нього подум'ям. Корятович помолився, попросив у Бога помочі, взяв шаблю і зрубав всі крила і голови змій. На славу Богу дав князь збудувати гарний монастир, куди люди і тепер ходять молитися».

Іван Сенько «Від часу Латорця до сьогодення», Ужгород, 2012, стор. 43 – 68. (Далі буде).

Пенсіонери відпочивали в Липтовському Яні

У нашій газеті ми вже кілька разів інформували читачів про багату і заслужену діяльність П'ятої Міської організації Спілки пенсіонерів Словацьчини, яка тісно співпрацює з нашою Третьою Основною організацією Союзу русинів-українців Словацької Республіки. Так було і в період з 7 по 12 вересня цього року, коли ми разом відпочивали в прекрасному оточенні Липтовського Яна в пансіонаті «Ногес», працівники якого підготували для нас не тільки чудове розміщення, дуже смачне і багате харчування, але й лікувальні процедури на власний вибір.

Вільний час ми заповнили прогулянками та знайомством із селом, яке багате на культурні та історичні пам'ятки, а також відвідуванням мінерального басейну в неподалік розташованому рекреаційному центрі «Май». Деякі наші члени також відвідали сусідні печери та мініатюрну залізницю, що подарувало їм незабутні враження. У вечірній час наш член Мирослав Гриць організував змагання з настільного тенісу та метання дротиків, переможцями яких стали два Василі – Крушко

та Сидор. На завершення перебування відбулася дружня зустріч, працівники пансіонату підготували скромне частвування, пан Бегені від імені всіх присутніх подякував пані Марцелі Гернатовій за організацію цього перебування, якій, а також усім присутнім і працівникам пансіонату ми заспівали многолітствіє. Всі разом ми вирушили додому, сповнені прекрасних вражень і обіцянок, що обов'язково повернемося до пансіонату «Ногес» у наступні роки.

— пєб- Фото Ладислава Цупера.

Премії приматора міста Гуменне

13 вересня 2025 року в Гуменному було урочисте засідання Міської ради з нагоди відзначення 708-річчя першої письмової згадки про місто. Винятковий характер події підкреслив приматор міста Мілош Меричко, привітавши представників іноземних гостей з п'яти міст-партнерів (дружніх міст) міста Гуменне: Матесалка (Угорщина), Мукачева, Перечина, Ужгорода (Україна), Тржебіча (Чеська Республіка).

На урочистому засіданні Міської ради відбулось вручення Премії приматора міста за видатні творчі досягнення в літературній та культурно-освітній сфері та за життєву працю на благо міста Гуменне таким особистостям – активістці жіночого руху, членці Унії жінок Словацьчини Анні Фірдовій, священнослужителів Яну Маєрникові та педагогу Миколові Петрашовському і його дочці Наталії Падовій (на фото з приматором міста Гуменне).

Микола Петрашовський народився в музичній родині, з якою брав участь у чехословацькому конкурсі «Співає вся родина» в Брно. Він був членом ушанованого Гуменського співацького тріо, виступав у фольклорному ансамблі *Калина* та у хорі вчителів міста Гуменне. Як вчитель музичної освіти, а згодом і директор Основної школи з українською мовою навчання в Гуменному він керував дитячим хором «Незабудка». Найбільше Микола Петрашовський пишається 1-м місцем і званням лауреата в груповому народному співі, а дитячий колектив «Незабудка» став абсолютним переможцем у загальнословацькому конкурсі хорового співу у Вранові-над-Топлею. Дочка Наталка була солісткою «Незабудки» і вже в ранньому віці виділя-

лася не тільки своїм чудовим голосом, але й утриманням інтонації в багатоголосному співі.

З 1993 року Микола Петрашовський та Наталія Падова утворюють співочий дует, для якого вони складають власні пісні. У їхньому репертуарі є народні та оригінальні естрадні фолк-поп пісні. На сьогодні вони випустили п'ять музичних альбомів. Серед їхніх найважливіших нагород – титул «Лауреат» на пісенному огляді «Маквицька струна». За багаторічну педагогічну та просвітницьку діяльність Микола Петрашовський у 2002 році був нагороджений президентом СР. Обом присвятили своє життя педагогічній діяльності, пов'язаній з музикою.

— Маріан ШКУБА, пресслужба міста Гуменне.

Vagayech або Howay Wagaz (1403), пізніше Howay (1430), Havvay (1454), Havaaj (1773); по-мадярськи Havaaj.

Стат.: 1828 - 45 буд., 341 жит., 1869 - 256, 1880 - 244 жит., 20 слов., 3 мад., 202 рус., 17 чуж., 2 немовл., 25 р.-кат., 202 гр.-кат., 17 юд., 1890 - 288 жит., 256 слов., 19 мад., 1 нім., 12 рус., 12 р.-кат., 233 гр.-кат., 9 реформ., 34 юд., 1900 - 265 жит., 226 слов., 13 мад., 5 нім., 17 рус., 4 інш., 11 р.-кат., 241 гр.-кат., 13 юд., 1910 - 278 жит., 10 слов., 10 мад., 1 румун., 257 рус., 9 інш., 18 р.-кат., 237 гр.-кат., 1 реформ., 1 еванг. а.в., 21 юд., 1921 - 288 жит., 1 слов., 259 рус., 4 мад., 22 євр., 2 інш., 9 р.-кат., 256 гр.-кат., 1 еванг. а.в., 22 юд., 1930 - 374 жит., 78 слов., 250 руськ., 1 нім., 1 мад., 22 євр., 22 чужин., 9 р.-кат., 338 гр.-кат., 1 еванг. а.в., 1 реформ., 22 юд., 3 інш. або без віросп., 1940 - 417, 1948 - 384, 1950 - 339, 287 слов., 52 рос., 23 р.-кат., 313 гр.-кат., 2 правосл., 1970 - 380, 1980 - 386, 155 слов., 227 укр., 1991 - 90 буд. (18 незас.), 393 жит., 252 слов., 111 рус., 27 укр., 330 гр.-кат., 9 р.-кат., 8 правосл., 33 невр., 2011 - 406 жит., 223 слов., 170 рус., 5 укр., 1 чеськ., 1 польськ., 1 серб., 5 невр., 28 р.-кат., 338 гр.-кат., 16 правосл., 1 еванг. а.в., 10 без віросп., 1 інш., 10 невр., 2021 - 425 жит., 320 слов., 88 рус., 2 ром., 3 чеськ., 7 укр., 1 рос., 2 албан., 2 невр., 32 без віросп., 35 р.-кат., 325 гр.-кат., 24 правосл., 1 старокат. церква, 2 мусульм., 1 спеціал. руху,

Площа хотара 1426 га.

Атлас українських говорів Східної Словацьчини Василя Латти народну назву села наводить як *Гавай*.

Словацькі путівники наводять такі хотарні назви села: Sonin, Vrch, Za brehom, Za vrcholom, Jastrabné, Nad chotár, Hrb, Stráň, Chotárík, Za potokom, Lahcov, Pod chotár, Pod Hrb, Markovské, Polianky, Grúnik, Bukové, Záhrady, Čertiažiky.

Зберігся такий народний переказ про заснування села: «Наше село *Гавай* називається од того, же на тім місці колись давно злодіє поїмали якогось чоловіка і забили го. А же тот хлоп називався *Гавай*. Од того потім томо місце почали називати *Гавай*». (Записав Михайло Шмайда в 1966 р. в с. Гавай від Гриця Скісляка, 1887 р. н.). Дальший переказ говорить так: «Нам у школі учитель розповідав, же даколи ся ту застїл мадре до наших гор. Но а оні тогди продавали масло на гави (гава - півлітровий глечик - М. Ш.). А масло по-мадярски ся називать «вай». Наші люде, котри ту приходили купувати масло, просили «гаву вай» - літру масла. Потім ту наші люде збудували село, а повіли, же село ся буде називати *Гавай*. Учитель, што нам томо розповідав, називався Цомпель. Розповідав нам то у 1909-1910 рр.» (Записав Михайло Шмайда в 1966 р. в с. Гавай від Дуцара.)

Ще один переказ говорить так: «Старий пан, котрий не міг ту нич купити, хотім лем «вай» (по-мадярськи то масло). Як уж мав масло та радосні закричав: «Jó ha vaj is!» - добре є і масло! Та потім село ся так волає *Гавай*. (Записав Іван Мицай в 1967 р.)

Ще один подібний переказ записав Іван Мицай. Дальший переказ опублікував Степан Пірош в статті під назвою *З історії наших сіл. Гавай* // Народний календар 1988. СПВ в Братиславі, ВУЛ в Пряшеві. С. 118-119.)

Про минувшину села Ф. Уличний пише, що у 1403 році король Зигмунд подарував землевласникам з Гечі (село поблизу Кошиць) село Гавай, яке спочатку належало бездітним землевласникам. А далі зазначає, що поселення заснував шолтис Гавай з підданими згідно з купівельним, німецьким або волоським правом. Оскільки в Гаваї в 16 столітті проживало волосько-руське населення, цей факт дозволяє припустити, що засновниками села було волоське населення.

Заснування місцевого поселення датується 14 століттям.

Історик пише, що народна назва Гавай була ідентична прізвищу шолтиса, і в пізніших документах село згадується тільки під такою назвою. «З її угорської назви в сенсі Гавайська Поруба очевидно, що поселення заснував шолтис Гавай зі своїми підданими згідно з купівельним, німецьким або волоським

Сторінки минулого (139)

ГАВАЙ – HAVAJ (окр. Стропків)

правом. Оскільки в Гаваї в 16 столітті дійсно проживало волосько-руське населення, цей факт дозволяє припустити, що засновниками села було волоське населення». Заснування поселення датується 14 століттям. Народна назва Гавай була ідентична прізвищу шолтиса, і в пізніших документах село згадується тільки під такою назвою.

Гавай не залишився постійною власністю землевласників з Гечі. Його придбали шляхтичі з Періна ще до 1430 року. З того часу і аж до 17 століття село було частиною стропківського панства, пізніше родини Кеглевичів, а ще пізніше Реусовичам.

В урбарах стропківського панства з 1557 і 1569 років село Гавай записане серед сіл з волосько-руським населенням. Тоді там, крім господарства шолтиса, проживало дванадцять підданих господарств. Вони мали такі ж обов'язки перед землевласниками, як і жителі Березнички та Велькропа.

У 1600 році в селі було двадцять шість будинків кріпаків, будинок шолтиса, а також православного священика, оскільки в селі була церква, про яку є згадки з 1601 року.

Наприкінці 16 століття в Гаваї зросла кількість жителів, а також будинків, частково завдяки іммігрантам. На рубежі 16 і 17 століть це було середнє за розміром руське село, яке було найбільшим у прилеглому районі.

У 17 столітті волоські господарства збідніли.

Згідно із записами в урбарах, у 1639 році в Гаваї проживали родина шолтиса, православний священик із родиною, двадцять дві волоські родини та вісім родин желярських – бідняків. У 1651 році в селі жило вісім сімей, було сімнадцять волоських домогосподарств і чотири селянські. І тоді в Гаваї жив священик з родини.

У 1715 році в селі було 13 господарств, 18 покинутих, у 1720 році – лише 10. До села належав також водяний млин. У 1-й пол. 19 ст. тут виробляли горілку.

Населення займалося землеробством, фурманкою, працювало у лісах, випалювало дерев'яне вугілля.

У 1773 році урядовий лексикон поселень Угорщини реєструє Гавай як чисто руське село. Перепис населення Угорщини за релігійною приналежністю 1806 року реєструє Гавай як греко-католицьке село з руською мовою проповіді.

У 1890-1900 посилюлась еміграція за океан. У міжвоєнному періоді багато селян емігрувало в Канаду, США. У 1924 почалась побудова вузькоколійки на лінії Меджилабірці-Репей-Гавай, де багато селян знайшло роботу. У селі працювала цегельня та викупний склад.

Досліджуючи історію села, Михайло Дубай зазначає, що в 1663 році Гавай спіткала чума, жертвою якої пало понад половину населення.

Також додає, що під час Першої світової війни жителі були евакуйовані у Войчиці Требишівського округу.

З селян Гаваю, які відійшли на фронт, полягли Василь Балент, Митро Кундрат, Іван Шпульник, Андрій Дубас, Петро Пирш і Андрій Вашко, який загинув в Перемішлі. В російський полон потрапили Михайло і Іван Дубаси, Андрій Козак, Андрій Дуцар і Михайло Гупцей. З полону вони повернули аж в 1918 році. Однак Михайло Ядловський, який в Росії оженився, вже не повернув додому.

На допомогу партизанам під час Другої світової війни пішли селяни - Іван Пирш та Іван Іпуберт, які скоро загинули. З партизанами, в діяльність яких залучився і колишній учитель села Андрій Єдинак, співробітничали місцеві жителі, як Андрій Дубас, який пізніше оптував в Україну, Андрій Кавалкович, Михайло Дулеба, Михайло і Андрій Дуцарі,

Андрій Гайдош, Михайло Прусак і ін.

Співробітництво з партизанами не обійшлося і без трагічних подій. За переховування зброї, яку гітлерівці знайшли у селянина Михайла Печуха, у вересні 1944 року він був розстріляний з братом Петром. Наприкінці жовтня 1944 року німці застрелили і 14-річного хлопця Михайла Дуцара, коли по лісовому шляху він ніс своєму батькові харчі і одяг.

На початку 1947 року виїхали з села в Україну з своїми сім'ями Андрій Пирш, Федір Освечинський, Андрій Дуцар, Андрій Стрacho, А. Вілус, І. Горошівський, Андрій Гошко.

Село було електрифіковане в 1957 році.

Перший дерев'яний шкільний будинок був побудований в середині 19 сторіччя. В ньому почав учити дітей учитель Михайло Щербак. Школу відвідували і діти Сташковець. Пізніше з селі учительовав Іван Гойдич. Довгі роки потім вчив в селі Едуард Цомпель – аж до Першої світової війни.

Пізніше вчителювали в селі Андрій Єдинак, Василь Петрашович, Юрій Цимбора, Іван Клець, Іван Малай, Людевит Аїяр, Іван Мицай, а також Федір Дерцо, який учительовав в Гаваї від 1952-го до 1963-го року. Основна школа з українською мовою навчання в селі мала багату традицію, яка обірвалася після 1968 року.

Дерев'яна церква в селі була побудована в 1654 році. Зникла вона в 1825 році, коли на її місці була побудована кам'яна церква Св. Миколая. В 1781 році в селі почала писатись метрика.

Протокол латинських візитачій 1726 року зазначає, що в Гаваї є священик Андрій Василенко, а протокол 1733 року реєструє в селі малу дерев'яну церкву. Андрія Василенка протокол реєструє також в 1746 році. В протоколі зазначено, що священик «крамар, малое милостиві картини - церква у хорошему стані, старовинна». Протокол 1796 року зазначає, що дерев'яна церква «не потребує ремонту», але погано забезпечена всім необхідним. Фара в доброму стані, священникові належить ¼ села. Протоколи 1814 і 1815 рр. зазначають, що первісна церква грецького обряду і побудована руками віруючих грецького обряду.

До наших днів дійшов список священнослужителів та адміністраторів парафії в Гаваї: (1726 – 1750) Андрій Василенко, (1781 – 1812) Йоан Кохина, (1788 – 1792) Йоан Галактович, (1812 – 1812) Галакціон Бачковський, (1812 – 1813) Олексій Петрашович (*1766) – замісник зі Сташківців, (1813 – 1845) Василь Пайкоші, (1845 – 1846) Михайло Валковський – замісник зі Сташківців, (1846 – 1848) Миколай Михалич, (1849 – 1877) Атанасій Кохина, (1878 – 1878) Йоан Янович (*1844) – замісник із Буківця, (1878 – 1884) Йоан Ромоняк, (1884 – 1919) Юрій Зима, (1920 – 1928) Миколай Кристоф, (1925 – 1926) Стефан Зима, (1929 – 1939) Андрій Азари (*1903), (1939 – 1944) Йоан Сабо (*1900), (1945 – 1950) Гавриїл Ставровський, (1969 – 1969) Олексій Яночко, (1969 – 1969) Василь Прокіпчак, (1970 – 1981) Отокар Йоан Юрій Зима, (1981 – 1988) Павло Ханат-старший, (1988 – 1998) Мирослав Яночко, (1998 – 2001) Петро Миленки, (2001 – 2008) Павло Семан, (2008 – 2014) Ян Руснак, (2014 – 2016) Марцел Ілько, (2016 – 2021) Михал Янчишин, (2021 –) Славомир Нергеш.

В селі народилися педагог, шкільний інспектор Андрій Дуцар (1928 – 1922), інж. Михайло Калиняк, відомий діяч української культурної громади в Братиславі, актриса, довгорічна дикторка Словацького радіо в Братиславі Марія Шлоссер.

—мі-